

KESKKONNAAMET

Jürgen Ligi
Rahandusministeerium
info@fin.ee

Teie 26.11.2025 nr 9.2-4.3/21-27/01/5079-1

Meie 05.12.2025 nr 1-15/25/22414-2

**Seisukoht Ühtekuuluvuspoliitika fondide
rakenduskava perioodiks 2021-2027 neljanda
muudatuste keskkonnamõju strateegilise hindamise
vajalikkuse kohta**

Austatud Jürgen Ligi

Esitasite Keskkonnaameti seisukoha andmiseks Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava perioodiks 2021-2027 neljanda muudatuste keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) algatamata jätmise otsuse (*otsus*) eelnõu koos eelhinnanguga.

Tutvunud esitatud materjalidega, märgime järgmist:

1. Otsuse eelnõu kohaselt: „Rakenduskava neljanda muudatuse keskkonnamõju eelhinnang kinnitas, et muudatusega lisanduvatele tegevustele on keskkonnamõjude strateegiline hindamine või keskkonnamõjude hindamine juba teostatud, võimalik ja kavandatud algatada investeringu täpse asukoha selgumisel või tegevuste iseloomust lähtuvalt ei kaasne rakenduskavade lisanduvate tegevuste elluviimisega olulisi ebasoodsaid keskkonnamõjusid (kahjulikke tagajärgi nagu vee-, pinnasevõi õhusaastatus, jäätmeteke, müra, vibratsioon või valgus-, soojus-, kiirgus- ja lõhnareostus). Viimased ei sea ohtu inimese tervist, heaolu, kultuuripärandit ega vara ning nendega ei kaasne ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärkidele, pigem kaudne positiivne mõju keskkonnaeesmärkidele.“

Keskkonnaamet nõustub, et eelhinnangu ptk-des 3.1-3.2 nimetatud KSH või keskkonnamõju hindamise (KMH) protsessid on läbi viidud ning nende käigus on välja töötatud meetmed, mida tuleb arenduste järgmistes etappides järgida.

Siinjuures juhime tähelepanu eelhinnangu ptk-le 3.3, kus on järeldatud: „Kuna maa-ala, kuhu on kavandatud sõjaväelinnaku rajamine, ei ole veel riigile kaitseotstarbeks antud, ei ole veel läbi viidud keskkonnamõjude hindamist. Planeeritav ala asub olemasolevas tööstuspiirkonnas, mistõttu mõju elusloodusele on linnaku rajamisel ja kasutamisel vähene. Oluliste negatiivsete keskkonnamõjude (sh müra, vibratsioon ning muud) väljaselgitamine ning mõjude leevendamine peab toimuma edasistes keskkonnamõju hindamise/ keskkonnamõju strateegilise hindamise menetlustes.“

Märgime, et rakenduskava eelhindamisel ei saa viidata üksnes edasistele KMH/KSH menetlustele. Rakenduskava muudatuste eelhindamisel tuleb samuti analüüsida rakenduskavas nimetatud eesmärkide ja meetmetega kaasnevat keskkonnamõju (rakenduskava täpsusastmes), et otsustada, kas rakenduskava elluviimisega eeldatavalt kaasneb oluline keskkonnamõju või mitte (sh ebasoodne mõju Natura aladele). Palume materjale täiendada.

2. Eelhinnangu ptk-s 3.1 tuleks täpsustada, et Vabariigi Valitsus kehtestas 22.08.2025 korraldusega nr 151¹ kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu osaliselt Pärnu 1 ja Põhja-Kiviõli alade osas, s.o eriplaneering ei ole kehtestatud tervikuna. Aruande² ptk-des 7.2-7.3 ja 8 on nimetatud erinevad keskkonna- ja seiremeetmed ning tingimused, mida tuleb järgmistes etappides järgida (korrigeerida tuleks eelhinnangu ptk 3.3 viimast lõiku).
3. Eelhinnangu ptk 3.2.1 pealkirjaks on Rail Balticu Soodevahe depoo. Selle peatüki esimese lõigu kohaselt: „Raudteetaristul kavandatud investeringud hõlmavad Soodevahe depoo rajamist, mis täidab strateegilist rolli veeremi hoolduse, tehnilise kontrolli ja operatiivse valmisoleku tagamisel.“

Eelhinnangus tuleks täpsustada, kas mõeldud on Ülemiste veeremidepood, mille osas on läbi viidud eraldi KMH (Rail Balticu raudteetrassi Ülemiste veeremidepoo KMH, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet tunnistas KMH aruande nõuetele vastavaks 13.01.2023 kirjaga nr 16-6/21-00400-081), Soodevahe sõlmjaama (keskkonnamõju on hinnatud Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Soodevahe-Muuga“ ehitusprojekti KMH käigus) või mõlemat. Palume eelhinnang üle vaadata.

4. Eelhinnangu ptk-s 3.2.2 on öeldud, et: „Keskkonnamõtjude hindamise aruanne esitati Euroopa Komisjonile arvamuse andmiseks, kuivõrd tuvastati negatiivne mõju Märjamaa järtade maastikukaitsealale (EE0020408). Euroopa Komisjon teatas 14.1.2025 oma otsusest C (2025) 30, milles nõustub Eesti hinnanguga, et projekt on põhjendatud ülekaalukatel avaliku huviga seotud põhjustel. /.../ laiendamine ja olemasolevate liiklussõlmede muutmine. Siiski ei ole kavandatava tegevuse ellu viimisel ebasoodsaid mõjusid kaitstavatele loodusobjektidele ette näha, lähtudes mh Natura 2000 aladega (siseriiklike kaitsealadega kattuvused) seonduvatest kohustuslikest meetmetest.“

Märgime, et siseriikliku kaitseala asemel oli tegemist Natura 2000 võrgustiku Märjamaa järtade loodusala (EE0020408). KMH tulemusel leiti, et Märjamaa järtade loodusala kaitse-eesmärkidele ei ole ebasoodsa mõju välistatud ning seda mõju ei saa leevendada. Läbi viidi Natura erandi protsess ja töötati välja hüvitusmeetmed. Seega ei ole korrektne ka eelhinnangu ptk 3.2.2 järeldus, et kavandatava tegevuse elluviimisel ei ole ebasoodsat mõju. Palume üle vaadata ja korrigeerida.

5. Üldise märkusena lisame, et eelhinnangu ptk-d 3.1–3.2 esitavad kokkuvõtlikult samades peatükkides viidatud KMH-de ja KSH-de tulemused. Juhime tähelepanu, et seejuures on tsiteeritud mõjusid valikuliselt, mitte kõiki samade KMH-de/KSH-de käigus hinnatuid. Palume üle vaadata ja täiendada või põhjendada eelhinnangus välja toodud mõjude valikut. Kindlasti on oluline, et eelhinnangus oleksid mõjud välja toodud keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lg-te 3-5 järgi.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Rainer Vakra
peadirektor

Irma Pakkonen 5683 1311
irma.pakkonen@keskkonnaamet.ee

¹ [Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu osaline kehtestamine Pärnu 1 ala ja Põhja-Kiviõli ala osas–Riigi Teataja](#)

² Hendrikson & Ko OÜ „Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvalik ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruanne. Tallinn–Tartu 2025 (Töö nr 24004951, august 2025)